

DCM-1901100302040202 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2019) Examination

July - 2022

Sanskrit : ECT-06

धर्मशास्त्र – आपस्तम्बधर्मसूत्र एवं मनुस्मृति (अध्याय-1 एवं 2)

(New Course)

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ कोर्धपण 'भे' सूत्रोनो आवश्यक विवरण सङ्ग अनुवाद करो : १४
- 1 Translate any **two** सूत्रा's with necessary notes. 14
- (१) चत्वारो वर्णो ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्राः । तेषां पूर्वपूर्वो जन्मतः श्रेयान् ।
- (२) सदा निशायां गुरुं संवेशयेत्तस्य पादौ प्रक्षाल्य संवाह्य ।
- (३) योऽतिथीनामग्निः स आह्वनीयो यः कुटुम्बे स गार्हपत्यो यस्मिन्यच्यते सोऽन्वाहार्यपचनः ।
- (४) पाणिग्रहणादधि गृहमेधिनोर्व्रतम् ।
- २ कोर्धपण 'भे' श्लोकोनो आवश्यक विवरण सङ्ग अनुवाद करो : १४
- 2 Translate any **two** श्लोका's with necessary notes. 14
- (१) त्वमेको ह्यस्य सर्वस्य विधानस्य स्वयम्भुवः ।
अचिन्त्यस्याप्रमेयस्य कार्यतत्त्वार्थवित्प्रभो ॥
- (२) आपो नारा इति प्रोक्ता आपो वै नरसूनवः ।
ता तदस्यायनं पूर्वं येन नारायणः स्मृतः ॥
- (३) श्रुतिस्तु वेदो विज्ञेयो धर्मशास्त्रं तु वै स्मृतिः ।
ते सर्वार्थेष्वमीमांस्ये ताभ्यां धर्मो हि निर्बभौ ॥
- (४) एकाक्षरं परं ब्रह्म प्राणायामः परं तपः ।
सावित्र्यास्तु परं नास्ति मौनात्सत्यं विशिष्यते ॥

- ૩ 'ધર્મ' શબ્દનો અર્થ આપી, પ્રમુખ ધર્મશાસ્ત્રકારો વિશે નોંધ લખો. ૧૪
- ૩ Give the meaning of word 'ધર્મ' and write a note on 14
the પ્રમુખધર્મશાસ્ત્રકારા: ।

અથવા / OR

- ૩ ધર્મશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ, સ્વરૂપ અને વિકાસ ચર્ચો. ૧૪
- ૩ Discuss the origin, forms and development of ધર્મશાસ્ત્ર । 14

- ૪ આપસ્તમ્બધર્મસૂત્ર વિશે પરિચયાત્મક નોંધ લખો. ૧૪
- 4 Write a introductory note on આપસ્તમ્બધર્મસૂત્ર । 14

અથવા / OR

- ૪ 'આપસ્તમ્બધર્મસૂત્ર' પરની હરિદત્ત ટીકાનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
- 4 Describe 'આપસ્તમ્બધર્મસૂત્રસ્ય હરિદત્તટીકાયાઃ મહત્ત્વમ્ ।' 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write a short note any two of the following : 14

- (૧) મનુસ્મૃતિ પ્રથમ અધ્યાયે સૃષ્ટિઉત્પત્તિ રોચકવર્ણનમ્ ।
- (૨) મનુસ્મૃતિના 'દ્વિતીય અધ્યાય' પર નોંધ લખો.
- (2) Write a note on મનુસ્મૃતિ અધ્યાય-૨ ।
- (૩) આપસ્તમ્બધર્મસૂત્રે તપસ્ય મહત્ત્વમ્ ।
- (૪) 'આપસ્તમ્બધર્મસૂત્ર' શીર્ષકસ્ય ઔચિત્યમ્ ।